

Celâleddîn
Ergûn Çelebi

GENC-NÂME
HAZİNE KİTABI

HAZIRLAYAN: MUSTAFA GÜNEŞ

Celâleddîn
Ergûn Çelebi

GENC-NÂME HAZİNE KİTABI

HAZIRLAYAN: MUSTAFA GÜNEŞ

Bu PDF dokümanı, kitabın bir kısmını içermektedir.
DBY okurları için özel olarak oluşturulmuştur.

Celâleddîn
Ergûn Çelebi

GENC-NÂME HAZİNE KİTABI

Rahmet hazinesinin ilk anahtarı Besmele ile:

**“Hiçbir şey yoktur ki hazineleri Bizim Yanımızda
olmasın. Biz herşeyi belli bir miktar ile indiririz.”**

Hicr/21

© DÜN BUGÜN YARIN YAYINLARI, 2016

DBY: 20

Edebiyat: 3

ISBN: 978-605-4635-15-3

Sertifika No: 18188

Birinci Baskı:

İstanbul, Ocak 2016

Yazar:

Celâleddîn Ergün Çelebi

Kitabın Özgün Adı:

Genc-Nâme

Hazırlayan:

Mustafa Güneş

Yayın Yönetmeni:

İrfan Güngörür

Editör:

Eren Yalçın

Sayfa Düzeni:

DBY Ajans

Kapak Tasarımı:

Sercan Arslan

Baskı/Cilt:

Birlik Ozalit

Nispetiye Mah. Birlik Sok. No: 2 Zemin Kat

Nevin Arıcan Plaza - Levent Beşiktaş / İstanbul

Tel: +90 212 269 30 00 Sertifika No: 20179

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI / Library Cataloging-in-Publication Data (CIP)

Celâleddîn Ergün Çelebi, Genc-Nâme / Hazine Kitabı

Hazırlayan: Doç. Dr. Mustafa Güneş

ISBN: 978-605-4635-15-3 Ebat: 12,0 x 19,5 cm 128 s.

1. Edebiyat 2. Türk Edebiyatı 3. Tasavvuf 4. Mevlevilik

DÜN BUGÜN YARIN YAYINLARI

Ankara Caddesi, Ünal Han No: 21/4

Cağaloğlu, Eminönü - Fatih / İstanbul

Tel. - Faks: +90 212 526 98 06

www.dby.com.tr • dby@dby.com.tr

Celâleddîn
Ergün Çelebi

GENC-NÂME
HAZİNE KİTABI

Hazırlayan
Mustafa Güneş

DOÇ. DR. MUSTAFA GÜNEŞ, 1962 yılında Bartın ili Ulus ilçesi Ulukaya Köyü'nde doğdu. Ulukaya İlkokulu, Ulus Ortaokulu ve Ankara İmam-Hatip Lisesi'ni bitirdi (1979). Lisans öğrenimini Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde tamamladı (1985). Dicle Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde Araştırma Görevlisi olarak çalıştı. Yüksek lisansını 1988 yılında Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde, doktora öğrenimini de İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde tamamladı (1994). Askerlik görevini Personel Yedek Subay olarak Erzurum'da yaptı. 1994 yılında Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde öğretim görevliliği yaptı. 1994 yılında Dumlupınar Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Eski Türk Edebiyatı Ana Bilim Dalı'nda öğretim üyesi oldu. Dumlupınar Üniversitesi'nde araştırma merkezi müdürlüğü, bölüm başkanlığı ve bölüm başkan yardımcılığı gibi idari görevler yaptı ve hâlen bu görevlerine devam etmektedir. Çok sayıda yayımlanmış eser, makale ve bildirisi olan Doç. Dr. Mustafa Güneş, evli ve üç çocuk babasıdır.

İçindekiler

Ön Söz / 9

Giriş / 13

Edebî Kişiliği / 37

Çihil Kelime-i Tayyibe
(Kırk Güzel Söz) / 41

İşâretü'l-Beşere
(İnsana İşaret) / 49

Genc-Nâme Üzerine Notlar / 51

Sonuç / 119

Kaynaklar / 123

Ön Söz

Adından da anlaşılacağı gibi elinizdeki bu çalışmanın konusu, günümüzde Dönerler Camii adı altında ibadete açık olan Kütahya Mevlevihanesi'nin kurucusu ve ilk Mevlevi bilgelerinden birisi olan Celâleddin Ergûn Çelebi ve ona isnat edilen kırk beyitlik *Genc-nâme* adlı şiiirdir.

Selçuklu, Anadolu Beylikleri ve Osmanlı dönemlerinde uzun yıllar Mevlevihane olarak hizmet veren Dönerler Camii, Kütahya şehrinin önemli kültür değerleri arasında yer alır.

Söz konusu bu önemli mekânın kurucusu Ergûn Çelebi, Hz. Mevlânâ yolunun dikkatli bir yolcusu, az sayıdaki erken dönem Mevlevi bilgelerinden birisi, hayatı boyunca çevresindeki insanları ve dervişlerini aydınlatma görevini üstlenen önemli bir kimsedir.

Soyu, bir yandan Hz. Mevlânâ'ya, diğer yandan da Germiyanogulları ailesine uzandığı nakledilen Celâleddin Ergûn Çelebi'nin hayatı ve eserleri hakkında, Mevlevi tezkireci Esrar Dede'nin Tezkire-i Şuârâ-yi Mevleviyye ve İzmirli Mustafa

Sâkıb Dede'nin Sefîne-i Nefîse-i Mevlevîyyân adlı eserlerinde etraflıca bilgi verilmiştir.

Çalışmamızın giriş bölümünde, ilgili kaynaklar ışığında Celâleddin Ergûn Çelebi'nin hayatı ve eserleri hakkında bilgi verilmiştir.

Daha sonra da ona isnat edilen *Genc-nâme* adlı şiiirin her beyti Türkiye Türkçesine aktararak ele alınan temel düşünce ve kavramlar hakkında bilgi verilmeye çalışılmıştır.

Kütahya Mevlevihanesi'nin kurucusu Celâleddin Ergûn Çelebi'ye isnat edilen ve kırk beyitten oluşan *Genc-nâme* adlı mesnevi, adından da anlaşılacağı üzere çok değerli, diğer bir eşine rastlanılması pek kolay olmayan önemli bir hazine olarak değerlendirilebilir.

Söz konusu şiiirde, şair tarafından insanoğluna, Allah'ı bulma ve O'nun rızasına nail olma yolunun gösterilmeye çalışıldığı görülür.

Arapça, Farsça kelimelerin kullanılma oranı dikkate alındığında, Türkçe kelimelerle karşılaştırılabilir bir düzeyde olmadığı için, şiiirin Türkçe olup olmadığı da ayrıca tartışılabilir.

Celâleddin Ergûn Çelebi'ye isnat edilen *Genc-nâme* adlı bu önemli şiiirin ilk beytinde, bütün varlık âleminin, ilahî bir kuvvetle daima belli bir devir içinde olduğu, bu dönüşün çok hassas bir ölçü dairesinde ve hiçbir sekteye uğramadan ezelden beri devam ettiği konusu ele alınır.

Kütahya Mevlevihanesi'nin kurucusu Celâleddin Ergûn Çelebi ve mesnevi nazım şekli ile kaleme alınan *Genc-nâme*

adlı şiiri ile ilgili olan bu eserin hazırlanması sırasında yardımlarını gördüğüm yüksek lisans öğrencilerime ve değerli meslektaşlarıma çok teşekkür ederim.

Ayrıca, yayım aşamasında desteklerini gördüğüm değerli dostlarıma teşekkür borçlu olduğumu ifade etmek isterim.

Çalışmamızın ikinci baskısının yayımında, her türlü dikkat ve gayretimize rağmen gözden kaçan bazı hususlar olabilir. Söz konusu hata ve eksiklerin hoşgörüsü ile karşılanması bekler eserin ikinci yayımının, kıymetli okuyucu ve araştırmacılarımıza faydalı olmasını dilerim.

Doç. Dr. Mustafa Güneş
Kütahya, 2016

Giriş

Germiyan Beyi I. Yakûb¹, Ulu Ârif Çelebi'ye bağlanarak Mevlânâ ve Mevlevilik konusuna, oldukça ilgili olduğunu açıkça gösterir.²

¹ Alişiroğlu ismiyle şöhret bulan söz konusu önemli devlet adamının gerçek adı Yakûb Bey'dir. I. Yakûb, önceleri Selçuklu sultanı III. Alâeddin Keykubâ'ta tâbi olan üç beyden biri idi. Bir ara Ankara'da bulunmuş ve daha sonraları da Kütahya ve çevresinde Germiyanoğulları devletini kurmuştur. I. Yakûb'un Bizans ülkesinin sınırlarını zorlayarak Batı taraflarına doğru bazı önemli akınlar yaptığı bilinir (Ahmed Eflâkî, *Ariflerin Menkabeleri (Mevlânâ ve Etrafindakiler)*, C. II, Çeviren: Tahsin Yazıcı, İstanbul, 1986, s. 29).

² Gezmeyi çok seven Ulu Ârif Çelebi'nin, Mevlevilik faaliyetleri çerçevesinde, Kütahya'ya da geldiği bilinir. Söz konusu ziyaret sırasında, günümüzde Konya Mevlevihanesi'nde yer alan mermer bir havuzun Ulu Ârif Çelebi'ye Kütahya şehrinde armağan edildiğine dair bazı rivayetler vardır (Ahmed Eflâkî, *Ariflerin Menkabeleri (Mevlânâ ve Etrafindakiler)*, C. I, Çeviren: Tahsin Yazıcı, İstanbul, 1986, s. 10;-C. II s. 226; *age*, İstanbul, 1973, s. 281-282).

Bu güzel şehre, bin Herat ve bin Merv feda olsun.

Sultan Veled de, onun bahsi geçen güzellikleri belli olunca herkesin huzurunda Kütahya övgüsünü açıkça söylemektedir.⁴³

Sultan Veled'in Kütahya'ya övgü şiiri, Nuri Şimşekler tarafından şu şekilde verilmiştir:

Kütahya şehri gibi bir şehir yoktur, orada bir ay kalan kişi rahatlar.

Eğer iki ay kalırsa, hazzı ve istifadesi daha da artar.

Şehir, mum gibi tüm iç hâlini yüzüne yansımıştır, nûru hiçbir zaman kesilmez.

Letâfetiyle cennete benzer, Yarabbi, ona asla bir cevr ü cefa verme.

Tatlı mı tatlı suçsuz bir güzele kimse asla zehirli bir kadehi içirmez.

Onun her bir köşesinde bir bağ, bir bahçe vardır. Onun her tarafından bir pınar ve nehir akmaktadır.

Onun içinde surlarla çevrilmiş düzenli bir kale vardır ki böyle bir sarayı hiç kimse görmemiştir.

Onun güzelliği Veled'e âşikâr olunca, açıkca fakirâne ona bu övgüyü söyledi.⁴⁴

⁴³ *Dîvân-ı Sultan Veled*, Yayına Hazırlayan: Feridun Nafiz Uzluk, İstanbul, 1941, s. 86-87; Mustafa Güneş, *Gönül Çağlayanı Hazreti Mevlânâ*, Sahhaflar Kitap Sarayı Yayınları, İstanbul, 2008, s. 87.

⁴⁴ Nuri Şimşekler, "Sultan Veled'in Divanında Şehirlere Yazdığı Medhiyeler" <http://sultanveled.semazen.net/> (Erişim tarihi: 26.10.2014).

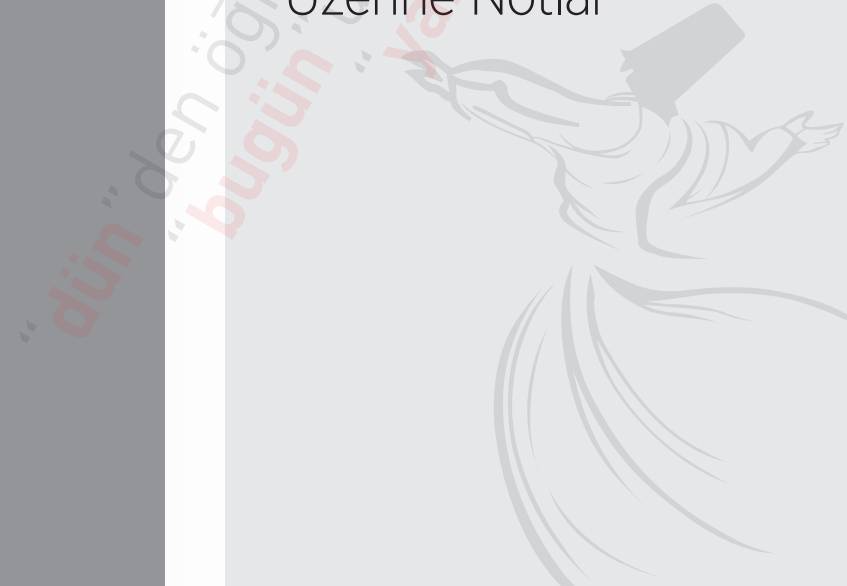

ياحضرت اعزوزن

Görür ol kenz-i mahfiden nice zâhir olur eşyâ
Bilir her nakş-ı sûretden nice esrâr olur peydâ
Niyâzi-i Mısırî

Küntü kenz remzinin olduk âgâhı
Ayne'l-yakîn gördük cemâlû'llâhı
Harâbî

Genc-Nâme Hazine Kitabı Üzerine Notlar

Uzun yıllar Kütahya Ergüniyye Mevlevihanesi postnişinliğini yapan Mustafa Sâkıb Dede, *Sefîne-i Nefise-i Mevlevîyyân* adlı tezkiresinde, kırk beyitlik mesnevi nazım şekli ile kaleme alınan *Genc-nâme* adlı şiire de yer verir.

*Genc-nâme*¹, aruz vezninin *mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün mefâ'îlün* kalıbıyla kaleme alınan kırk beyitlik önemli bir mesnevidir.

¹ *Genc-nâme*, Farsça isim soylu genc (hazine, kenz, define) ve nâme (1. iki şahıs beyninde te'âfî olunan mektup, bitik, risale 2. Aşk ve muhabbete dair söyleşenler beyninde te'âfî olunan mektup) kelimelerinden oluşan birleşik isimdir (Şemseddin Sami, *Kâmûs-ı Türkî*, Çağrı Yayınları, İstanbul, 2004, s. 1185, 1452). Genç kelimesine, *Yeni Tarama Sözlüğü* (Düzenleyen: Cem Dilçin, Ankara, 1993, s. 91)'nde şu anlamların verildiği görülür: Yeni, erken, önce (genç ay: yeni doğan ay; genç kuşluk; kaba kuşluk; genç oğlan: yeni doğmuş körpe çocuk). Üzerinde durulan bu şiirin metni, İlhan Genç tarafından yayıma hazırlanan *Esrar Dede Tezkire-i Şuarâ-yi Mevlevîyye, İnceleme-Metin* (Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı Yayınları, Ankara, 2000) adlı eserin ilgili bölümünden alınmıştır.

Celâleddin Ergûn Çelebi'nin, edebiyat ve Mevlevilik tarihi açısından çok değerli ve bir hazine değeri taşıyan bu eserinde; zâtı yönüyle gizli, isim ve sıfatları açısından çok açık bir hazine olan Allah'ı bulmaları için insanlara yol gösterdiği görülür.

Çok sayıda Arapça ve Farsça kelime ve tamlamanın yer aldığı *Genc-nâme* metni, *derin bir anlam hazinesi* şeklinde değerlendirilebilir.

Genc-nâme'de, Allah'ı arayan ve O'nu bulmaya çalışan insanlara şu telkinlerde bulunulduğu söylenebilir:

Ey İnsan! Hiç kâinatın uzak yerlerine gitme! Allah'ı kendinden çok uzaklarda arama. O, sana şah damarından ve nefesinden daha yakındır. Kâinata bir ibret gözü ile bak. Varlık âleminin zübdesi (özü) olan kendine dikkatlice bak. Allah, her an seninle beraberdir.

mefâ'ilün / mefâ'ilün / mefâ'ilün / mefâ'ilün

Nedür ol genc-i pinhân kim hemîşe kubbesi devvâr
Zemînin eylemiş yek-nokta üzre dest-i hikmet kâr

Kubbesi daima dönen o gizli hazine nedir? Her işi, faaliyeti sonsuz bir hikmetle yapan ve tasarruf eden kudret eli, yeryüzü coğrafyasını sadece bir zerreden var yaratmıştır.

Hazine anlamına gelen Farsça *genç* kelimesi, *kulluk makamı*, *gizli hazine (kenz-i mahfi)* ve *Zât-ı Kibriyâ*² gibi anlamları da içerir.

² Ethem Cebecioğlu, *Tasavvuf Terimleri ve Deyimleri Sözlüğü*, Ağaç Kitabevi, İstanbul, 2009, s. 229.

Kenz-i Mahfi, mutlak gaybta gizlenmiş bulunan ve bilinmesi gerekli olan gizlilerin en gizlisi *hüviyyet-i ehadiyye* yerinde kullanılır.³

Beyitte geçen *genc-i pinhân (gizli hazine)* ve *kenz-i mahfi (gizli hazine)* tamlamaları ile tasavvuf kültüründe çok geçen bir kudsî hadise (*Ben, bilinmeyen bir hazine idim, bilinmek ve görünmek için varlık âlemini yarattım*)⁴ telmihte bulunulduğu söylenebilir.

Kur'an-ı Kerim'de de, *hazinesi bizim katımızda olmayan hiçbir şey yoktur. Biz onu ancak belli bir ölçüye göre indiririz*, buyrulmaktadır (Hicr / 21).

Bursalı İsmail Hakkı'nın,⁵ diğer bazı mutasavvıfların da çok değer verip devamlı olarak üzerinde durdukları, söz ko-

³ *Age*, s. 364.

⁴ İskender Pala, *Ansiklopedik Divan Şiiri Sözlüğü*, Kapı Yayınları, İstanbul, 2005, s. 266.

⁵ İslam kültür ve medeniyeti içerisinde birbirinden değerli eserler veren Bursalı İsmail Hakkı, Kur'an'ın şiir ve şair hakkındaki âyetlerini ve Hz. Peygamber'in aynı konudaki hadislerini genel bir değerlendirmeye tabi tutmuştur. Bilindiği gibi gelenek içerisinde şiir yazan ve divanında bir dibâceye yer veren hemen her şair, söz konusu âyet ve hadislere değinerek, onları yorumlama ihtiyacı hissetmiştir. Genellikle Kur'an'da yasaklanan ve kerih görülen şair ve şiirin, hadislerle de desteklenerek tevili yoluna gidilmiştir. Bu tevellere göre şiir tamamen yasaklanmamıştır. Çünkü her değer gibi mutlaka şiirin de iyisi kötüsü vardır. İslam kültürü çerçevesinde şiir yazan Müslüman bir şair, iyi ve faydalı şiirden yana olmalıdır (Yaşar Aydemir, "Bursalı İsmail Hakkı'nın Eserlerinden Hareketle Şiir Görüşü ve Şiir Yazma Şekli", *Turkish Studies / Türkoloji Araştırmaları*, Volume 2 / 3 Summer 2007, s. 107).

Kaynaklar

- ACLÛNÎ (1352), *Keşfü'l-Hafâ*, Beyrut.
- AHMED EFLÂKÎ (1973), *Menâkıbü'l-Ârifîn (Âriflerin Menkıbeleri)*, C. I-II, Çeviren: Tahsin Yazıcı, Remzi Kitabevi Yayınları, İstanbul.
- , (1986), *Ariflerin Menkıbeleri (Mevlânâ ve Etrafındaki-ler)*, C. II, Çeviren: Tahsin Yazıcı, İstanbul.
- AHMED ZİYAÜDDİN GÜMÜŞHANEVÎ (2013), *Açıklamalı-Me-alli Esmâ'ül-Hüsnâ*, Liya Yayınları, Ankara.
- ARSLAN, Hüsamettin (2007), *Epistemik Cemaat, Bir Bilim Sosyolojisi Denemesi*, Paradigma Yayıncılık, İstanbul.
- ARSLAN, Yüksel (2013), *Mevlevi Tekkeleri ve Çankırı Mevlevi-hanesi*, Arasta Kültür ve Sanat Dergisi.
- ARI, Ahmet (2000), "Sakıb Mustafa Dede'nin Hayatı Eserleri ve Edebi Kişiliği", *Kütahyalı Şâirler Sempozyumu I Bildiri Kitabı*, (4-5 Haziran 1998) Kütahya.
- , *Mevlevîlikte Bir Hanedanlık Kurucusu Sâkib Dede ve Dîvânı*, ekitap.kulturturizm.gov.tr/ (Akçağ Yayınları, Ankara, 2003).

- AYDEMİR, Yaşar, "Bursalı İsmail Hakkı'nın Eserlerinden Hareketle Şiir Görüşü ve Şiir Yazma Şekli", *Turkish Studies / Türkoloji Araştırmaları Volume 2 / 3 Summer 2007*.
- AZİZZÜDDİN NESEFÎ (1990), *Tasavvufta İnsan Meselesi (İnsan-ı Kâmil)*, Çeviren: Mehmet Kanar, Dergâh Yayınları, İstanbul.
- BANARLI, Nihat Sami (1971), *Resimli Türk Edebiyatı Tarihi*, C. I, MEB Yayınları, İstanbul.
- BİLMEN, Ömer Nahuhi (2003), *Büyük İslam İlmihali*, Kitap Kitap Kırtasiye Yayınları, İstanbul.
- CEBECİOĞLU, Ethem (2009), *Tasavvuf Terimleri ve Deyimleri Sözlüğü*, Ağaç Kitabevi Yayınları, İstanbul.
- ÇAYCI, Ahmet-DURMUŞ, Latife, "Kütahya Erguniyye Mevlevi-hanesi (Dönenler Camii) Haziresindeki Mezar Taşları", İstem, Yıl: 5, Sayı:10, 2007, ss. 205-221, www.istem.org, erişim tarihi: 26 Ekim 2015, s. 205.
- ÇETİN, Nurullah (2010), *Şiir Çözümleme Yöntemi*, Öncü Kitap Yayınları, Ankara.
- ÇİFTÇİOĞLU, İsmail, "Ergun Çelebi'nin Yaşadığı Dönem: Siyasî, Sosyal ve İlmî Ortam", *Ergun Çelebi ve Kütahya Mevleviliği*, Editörler: Bilal Kemikli-Asiye Tıǧlı, *Ergun Çelebi ve Kütahya Mevleviliği*, Kütahya Ticaret ve Sanayi Odası Yayını, Kütahya, 2015, ss.55-70.
- DEMİREL, Şener (2003), "16. Yüzyıl Divan Şairlerinden Hayretî ve Devriyye Benzeri Bir Gazelinin Açıklaması", Fırat Üniversitesi, *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, S.13/1, Elazığ.
- DİLÇİN, Cem (1993), *Yeni Tarama Sözlüğü*, TDK Yayınları, Ankara.
- DAĞLAR, Abdülkadir (2012), "Sâkib Dede'nin Şiirlerinde Mevlânâ ve Mevleviyye Vurgusu", *Mevlânâ Düşüncesi Araştırmaları Der-neği Sufi Araştırmaları-Sufi Studies*, C. III, S. 5 (K1s), Manisa.

- DOĞAN, Abdurrahman (2006), *Kütahya Ergüniyye Mevlevihânesi*, Sır Yayıncılık, İstanbul.
- ERDOĞAN, Mustafa (1998), “İstanbul’da Kütahyalı Bir Şeyh Ailesi Seyyid Ebubekir Dede ve Ahfadı” *İstanbul Araştırmaları 7, Güz 1998*, İstanbul Araştırmaları Merkezi, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Kültür İşleri Daire Başkanlığı Yayınları, İstanbul.
- ESRAR DEDE (2000), *Tezkire-i Şuarâ-yi Mevleviyye İnceleme-Metin*, Hazırlayan: İlhan Genç, Atatürk Kültür Merkezi Yayınları, Ankara.
- GÖLPINARLI, Abdülbâki (1941-1953-1983), *Mevlânâ’dan Sonra Mevlevilik*, İstanbul.
- GÜNEŞ, Mustafa (2007), “Mevlevilik Kültürü Açısında Kütahya”, *Türk Kültürü, Edebiyatı ve Sanatında Mevlânâ ve Mevlevilik Ulusal Sempozyumu (14-16 Aralık 2006) Bildiri Kitabı*, Konya.
- , (2008), *Gönül Çağlayam Hazreti Mevlânâ, Sahhaflar Kitap Sarayı Yayınları*, İstanbul.
- , (2011), “Divan Şiirinin Son Ulu Çınarı Şeyh Gâlib (1757-1798)’in Yetiştirdiği Çevre ve Mürsitleri”, *Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi (Hakemli-Ulusal)*, S. 3, İstanbul.
- HATEMİ, Hasan Hüsrev (1995), *Şeyh Galib Devri Bilim ve Kültür Çevresi, Şeyh Galib Kitabı*, Hazırlayan: Beşir Ayvazoğlu, İstanbul.
- IŞIN, Ekrem (1995), “Mevleviliğin Osmanlı Modernleşmesindeki Yeri ve Şeyh Galib”, *Şeyh Galib Kitabı*, Hazırlayan: Beşir Ayvazoğlu, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Kültür İşleri Daire Başkanlığı Yayınları, İstanbul.
- İlmihal, İman ve İbadetler* (2007), C. I, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara.
- İSEN, Mustafa (1995), “Osmanlılarda Devlet-Sanat İlişkisi ve Bu İlişkinin III. Selim’le Şeyh Galib’deki Görüntüsü”, *Şeyh Galib Kitabı*, Hazırlayan: Beşir Ayvazoğlu, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Kültür İşleri Daire Başkanlığı Yayınları, İstanbul.

- İZUTSU, Toshihiko (1998), *İbn Arabî’nin Füsûs’undaki Anahtar-Kavramlar* (Çeviren: Ahmet Yüksel Özemre), Kaknüs Yayınları, İstanbul.
- KARAGÖZ, İsmail (2011), *Esmâ-i Hüsnâ*, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara.
- KARAKAYA, Talip (2010), *Metafizik-Louis Millet*, Bizim Büro Basımevi Yayını, Ankara.
- KEMİKLİ, Bilal-TIĞLI, Asiye (2015), *Ergun Çelebi ve Kütahya Mevleviliği*, Kütahya Ticaret ve Sanayi Odası Yayını, Kütahya.
- KÖPRÜLÜ, M. Fuad (1984), *Türk Edebiyatında İlk Mutasavvıflar*, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara.
- Kur’an-ı Kerim ve Türkçe Anlamı (Meâl)*, 1985, Hazırlayanlar: Hüseyin Atay-Yaşar Kutluay: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara.
- LEVEND, Ağah Sırrı (1984), *Divan Edebiyatı Kelimeler ve Remizler Mazmunlar ve Mefhumlar*, Enderun Kitabevi Yayınları, İstanbul.
- LODGE, O. (1883), “The Ether and its Functions”, *Nature*, C. XXVII.
- MEHMED ZİYA (1309), *Merâkiz-i Mühime-i Mevleviyyeden Yenikapı Mevlevihanesi*, İstanbul.
- MUSTAFA SÂKİB DEDE (h. 1283 / m. 1867), *Sefîne-i Nefise-i Mevleviyyân*, Vehbiyye Matbaası, Kahire.
- NAR, Muhammed Önder (2001), Abdülkadir el-Geylânî, *Fütühu’l-Gayb (Ğaipten Sesler)*, Sultan Yayınevi, İstanbul.
- NECMÜDDİN-İ KÜBRA (1996), *Tasavvufi Hayat*, Hazırlayan: Mustafa Kara, Dergâh Yayınları, İstanbul.
- ONAY, Ahmet Talat (1996), *Türk Halk Şiirlerinin Şekil ve Nev’i*, Hazırlayan: Cemal Kurnaz, Akçağ Yayınları, Ankara.
- , (2009), *Açıklamalı Divan Şiiri Sözlüğü-Eski Türk Edebiyatında Mazmunlar ve İzahı*, H Yayınları, İstanbul.
- ÖZCAN, Nuri, “Celâleddin Ergün” *TDVİA*, C. III, İstanbul, 1993.

- PALA, İskender (2001), *Şeyh Galib*, Timaş Yayınları, İstanbul.
- , (2005), *Ansiklopedik Divan Şiiri Sözlüğü*, Kapı Yayınları, İstanbul.
- PARLAK, Sevgi-TANRIKORUR, Barihüda (2003), “Kütahya Mevlevihanesi”, *TDVİA*, C. XXVII, Ankara.
- PEKOLCAY Necla (1999), *İslami Türk Edebiyatını Tedkik Metodlarının Genel Esasları ve Mazmun Anahtarları*, İFAV Yayınları, İstanbul.
- SAHİH AHMED DEDE, *Mecmuatı'l-Tevârihi'l-Mevleviyye*, Kütahya Belediyesi Mustafa Hakkı Yeşil Kütüphanesi, Yaz. Nu. 312.
- SAYLAN, Betül (2014), “Mustafa Sâkıb Dede'nin Gözünden Kütahya Mevlevihânesi ve Celâleddin Ergün Çelebi”, *Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, C. V.
- SERDAROĞLU, Ahmet (1996), *Mevzûât-ı Aliyyü'l-Kârî Tercesmesi*, Ankara.
- SULTAN VELED (1941), *Dîvân*, Yayına Hazırlayan: Feridun Nafiz Uzluk, İstanbul.
- ŞAFAK, Yakup (2007), *Mevlâna Celâleddîn-i Rûmî*, Konya Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları, Konya.
- ŞEMSEDDİN SAMÎ (2004), *Kâmûs-ı Türkî*, Çağrı Yayınları, İstanbul.
- ŞİMŞEKLER, Nuri (26.10.2014), “Sultan Veled'in Divan'ında Şehirlere Yazdığı Medhiyeler”, <http://sultanveled.semazen.net/>
- SARAÇ, M. A. Yekta (2012), *Klâsik Edebiyat Bilgisi Biçim-Ölçü-Kafiye*, Gökkuşbuca Yayınları, İstanbul.
- TATCI, Mustafa (1990), *Yûnus Emre Dîvânı II (Tenkitli Metin)*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara.
- TUNA, Taşkın (2014), “Kâinat ve Zaman İlişkisi”, *Zafer Bilim Araştırma Kültür ve Sanat Dergisi*, S. 453, İstanbul.
- ULUDAĞ, Süleyman (2001), *Tasavvuf Terimleri Sözlüğü*, Kabcacı Yayınevi, İstanbul.

- UYGUN, M. Nuri, “Kütahya Mevlevihanesi'nin Musiki Tarimizdeki Yeri” *İstem*, Yıl 8, S. 15.
- ÜSTÜNER, Kaplan (2007), *Divan Şiirinde Tasavvuf*, Birleşik Dağıtım Kitabevi Yayınları, Ankara.
- YEĞİN, Abdullah (1992), *İslamî-İlmî-Edebi-Felsefî Yeni Lügat*, Hizmet Vakfı Yayınları, İstanbul.
- YILDIRIM, Ali (2000), “Bâkî'nin Devriyye Türünde Yazdığı Bir Gazeli”, *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi Fırat University Journal of Social Science C. X*, S. 1, Elazığ.
- YILDIRIM, Mustafa (2010), “Hukuk Ahlak İlişkisi Bağlamında Tasavvuf ve Mesnevi”, *Sufi Araştırmaları*, C. I, S. 1 (Kış), / Manisa.
- YILMAZ, Mehmet (1992), *Edebiyatımızda İslamî Kaynaklı Sözcükler (Ansiklopedik Sözlük)*, Enderun Kitabevi Yayınları, İstanbul.

Celâleddin Ergün Çelebi

(vefatı: 775 / 1373)

Soyu, bir yandan Hz. Mevlânâ'ya, diğer bir yandan da Germiyanoğulları Beylerine dayanır. Hayatı boyunca çevresindeki insanları ve dervişlerini aydınlatma görevini üstlendiği bilinir. Çevresinde, makam ve şöhretten uzak mütevazı kimliği ile tanınan Celâleddin Ergün Çelebi'nin ünü Orta Asya'ya kadar yayılmıştır. Uzak diyarlardan Kütahya şehrine gelen ünlü bilgelerin, daima ondan feyiz ve ilham aldıkları rivayet edilir. Mevlevilik kültürü içinde çok önemli çalışmalara sahne olan ve günümüzde cami (Dönenler) olarak hizmet veren Kütahya Mevlevihanesi'nin kurucusu Celâleddin Ergün Çelebi'nin, Mevlevilik tarihi açısından çok önemli bir değer ve şahsiyet olduğu kaynaklarda zikredilir.

GENC-NÂME HAZİNE KİTABI

Celâleddin Ergün Çelebi'nin *Genc-nâme*'si tasavvuf kültürü açısından önemli bir manzumedir.

Hz. Mevlânâ'nın sevgili oğlu Sultan Veled'in kızı Mutahhara Hatun'un Konya'dan Kütahya'ya gelme meselesi, Mevlevilik açısından oldukça önemlidir.

Sultan Veled'in, Kütahya'ya dua ettiği ve bu güzel şehri cennete benzettiği bilinir.

Bu eserde, Kütahya Mevlevihanesi (Dönenler Câmii)'nin kurucusu Celâleddin Ergün Çelebi ve *Genc-nâme* hakkında özgün bilgiler bulunmaktadır.

DÜN BUGÜN YARIN YAYINLARI
Ankara Caddesi, Ünal Han No: 21/4
Çağaloğlu, Eminönü - Fatih / İstanbul
Tel. - Faks: +90 212 526 98 06
www.dby.com.tr • dby@dby.com.tr

ISBN: 978-605-4635-15-3

9 786054 635153